

กระทู้ถามที่ ๑๐๕๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรี

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องจากการแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งใหม่ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้แต่งตั้งขึ้นและเป็นตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เป็นทั้งข้าราชการประจำหรือข้าราชการการเมือง ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติตามวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต รักษาประโยชน์และความลับของทางราชการ ไม่ก้าวล่วงงานราชการประจำ ไม่แทรกแซงการแต่งตั้งโยกย้ายและการบริหารงานบุคคล และไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรกำหนดภารกิจและระบบการประสานงานให้ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดความสับสน ซ้ำซ้อน ซึ่งจะกระทบถึงข้าราชการและประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

- อำนาจและหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรีจะมีอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด
  - ผู้ช่วยรัฐมนตรีมีจำนวนเท่าใด
  - อัตราค่าตอบแทนรายเดือนมีเพียงใด
  - ผู้ช่วยรัฐมนตรีจะบริหารงานแทนรัฐมนตรีได้อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด
  - หากมีปัญหาเกิดขึ้นบุคคลใดจะเป็นผู้รับผิดชอบผู้ช่วยรัฐมนตรี ขอทราบรายละเอียด
- ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๕๕ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรี

ข้าพเจ้า นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรี ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิก ผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีอาจปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในฐานะคณะกรรมการ หรือแยกกัน ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสำนักนายกรัฐมนตรี กับกระทรวงนั้นๆ และปฏิบัติงานแทนหรือช่วยเหลือรัฐมนตรีในการดำเนินการบางอย่างอันมิได้มีกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งกำหนดว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีสามารถมอบอำนาจได้ เป็นการเฉพาะซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อพิจารณาและ ประเมินผลรายงานผลการดำเนินการของผู้ช่วยรัฐมนตรีในระยะเวลาที่ผ่านมา และเสนอแนะมาตรการ อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี หรือของรัฐมนตรี ตลอดจนพิจารณา เรื่องอื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. อำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรี

ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำหรือปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงต่างๆ มีอำนาจ หน้าที่ในมิติด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) มิติด้านการเมือง ประสานงานระหว่างนายกรัฐมนตรีและสำนักนายกรัฐมนตรีกับ รัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี และกระทรวง ในเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) มิติด้านประชาชน เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการรับฟังข้อเสนอแนะพิจารณาเรื่อง ร้องเรียนหรือร้องทุกข์เกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง

(๓) มิติด้านกระทรวง เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการเจรจา ร่วมเจรจาหรือหารือในเรื่อง ที่ไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมายผูกมัดรัฐมนตรี กระทรวงหรือทางราชการ และสามารถเข้ารับฟัง

เข้าประชุมแทน หรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมต่างๆ ของฝ่ายบริหารได้โดยได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุมนั้น แล้วแต่กรณี โดยไม่นับเป็นองค์ประชุม และอาจเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้หากได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุม โดยไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

(๔) มิติด้านต่างประเทศ เข้าประชุมแทนหรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมกับต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงหลักปฏิบัตินระหว่างประเทศและพิธีการทูต

(๕) มิติด้านข้าราชการ ประสานงานกับข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองในกระทรวงเพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่จะใช้อำนาจบังคับบัญชาหรือสั่งการใดๆ มิได้

(๖) มิติด้านสังคม ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในงานพิธีการของทางราชการหรือเอกชนหรืองานสังคมที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

(๗) มิติด้านอื่นๆ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน ๓๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบดังกล่าว

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ อนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนในอัตราเดียวกับที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีได้รับในอัตราเดือนละ ๖๓,๘๐๐ บาท

คำตอบข้อ ๔ ขอเรียนว่า รายละเอียดของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรี ได้ตอบแล้วในคำตอบข้อ ๑ แต่ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดอันเนื่องมาจากการแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีในการแต่งตั้งกรรมการในฝ่ายบริหารตามมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ใช่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายคณะกรรมการและผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจึงไม่ใช่เจ้าพนักงานตามกฎหมายใดๆ จึงไม่อาจใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายใดๆ ไม่ว่าต่อข้าราชการหรือบุคคลภายนอก

โดยตรง อนึ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้ เพราะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๘ (๑) (๒) และ (๓) มิได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ที่จะมอบอำนาจให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทน ซึ่งหากฝ่าฝืนก็จะทำให้การปฏิบัติราชการดังกล่าวเสียไป เพราะกระทำลงโดยปราศจากอำนาจ

คำตอบข้อ ๕ ขอเรียนว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ด้วย ส่วนกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงใด และผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้อยู่ในบังคับบัญชาของรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ทั้งนี้ ต้องกำกับดูแลให้อยู่ในวินัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งระเบียบ ฯ ดังกล่าวได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องวินัยว่า กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รักษาประโยชน์และความลับของทางราชการ ไม่ให้สัมภาษณ์ในเรื่องนโยบายของรัฐบาลหรือกระทรวง เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ดำรงตนเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่ ไม่ก้าวล่วงงานราชการประจำ ไม่แทรกแซงการแต่งตั้งโยกย้าย และการบริหารงานบุคคล และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงใด ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี หรือกระทรวงนั้น เว้นแต่การเป็นกรรมการของทางราชการ และต้องไม่เป็นผู้สัญญา หรือมีผลประโยชน์ใดๆ ขัดหรือแย้งกับส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงดังกล่าว

ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดฝ่าฝืนเรื่องดังกล่าว นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งโดยดำเนินการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

หากปรากฏว่าการฝ่าฝืนกรณีต่างๆ ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีด้วย